

Další zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 85 (1960), No. 4, 499--502

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/117343>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1960

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

OSMDESÁTINY AKADEMIKA BOHUMILA BYDŽOVSKÉHO

Na počet osmdesátin akademika BOHUMILA BYDŽOVSKÉHO, profesora Karlovy university, konala se dne 23. května 1960 na matematicko-fyzikální fakultě Karlovy university slavnostní schůze uspořádaná Matematicko-fyzikální sekcí ČSAV, matematicko-fyzikální fakultou KU a Jednotou československých matematiků a fyziků. Schůzi zahájil a vedl akademik VOJTĚCH JARNÍK a o životě, díle a veřejném působení akademika Bydžovského promluvil oslavencův žák prof. dr. JOSEF METELKA z Palackého university v Olomouci. Poté jubilant v improvizovaném proslovu prošel nejzajímavějšími úseky a zkušenostmi svého života; schůze se účastnil velký počet čs. matematiků, většinou bývalých žáků profesora Bydžovského. Průběh schůze byl zdařilý a velmi srdečný.

Redakce

NOVÍ ČLENOVÉ ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

Na XI. valném shromáždění ČSAV dne 16. dubna 1960 se konala volba nových členů. Za nové členy ČSAV byli zvoleni tito matematici:

Zahraničním řádným členem ČSAV byl zvolen akademik Polské akademie věd a její vicepresident WACŁAW SIERPIŃSKI, profesor matematiky na varšavské universitě;

řádným členem ČSAV akademik SAV ŠTEFAN SCHWARZ, profesor Slovenské vysoké školy technické v Bratislavě, laureát státní ceny;

členy korespondenty ČSAV profesor dr. VLADIMÍR KNICHAL, ředitel Matematického ústavu ČSAV a dr. ANTONÍN ŠPAČEK, zástupce ředitele Ústavu teorie informace a automatizace ČSAV.

Redakce

SYMPOSIUM O TEORII GRUP A JEJICH APLIKACÍ VE FLORENCII

Ve dnech 11. až 13. dubna 1960 konalo se ve Florencii symposium o teorii grup a jejich aplikacích, pořádané Matematickým ústavem florentinské university. Kromě řady domácích matematiků (mezi nimi G. SANSONE, B. SEGRE, G. ZAPPA), zúčastnili se symposia též zahraniční delegáti G. HIGMAN (Anglie), F. LOONSTRA (Holandsko), H. WIELANDT a O. TAMASCHKE (NSR), J. SZEP (Maďarsko) aj. Celkem bylo předneseno 20 příspěvků (9 přednášek a 11 sdělení), z nichž zhruba polovina měla úzký vztah ke geometrii. Z ČSR se symposia zúčastnil V. DLAB a měl sdělení pod názvem „O charakterizaci cyklických grup“.

Vlastimil Dlab, Khartoum

NÁVŠTĚVY ZAHRANIČNÍCH MATEMATIKŮ V ČSR

Dne 12. dubna 1960 přiletěli do Prahy pracovníci Výpočtového střediska AV SSSR v Moskvě, vědecký tajemník tohoto ústavu kandidát fys.-mat. věd J. I. ALICHAŠKIN a vedoucí oddělení ing. J. I. TORGOV.

Za svého třínedělního pobytu v Československu navštívili oba hosté Matematický ústav ČSAV, Ústav teorie informace a automatizace, Ústav pro jaderný výzkum, Výzkumný ústav matematických strojů, n. p. Tesla a n. p. Kancelářské stroje; ve dnech 25. až 27. dubna byli hosty VUT v Brně a Slovenské akademie věd.

Zajímali se především o poslední výsledky v oblasti programování a numerických metod (zvláště při řešení diferenciálních rovnic), o stav a využití matematických strojů u nás a o technické problémy při stavbě elektronkových počítačů. Oba hosté pobesedovali s pracovníky uvedených institucí a hovořili také o práci svého ústavu a o výrobě a využití počítačů v SSSR.

Za svého pobytu si prohlédli též památky Prahy a jejího okolí.

*

Od 25. dubna do 22. května 1960 byli hosty ČSAV a SAV vědečtí pracovníci Matematického ústavu Maďarské akademie věd G. GRÄTZER a E. T. SCHMIDT. Navštívili Prahu, Brno a Košice a měli rozhovory s mnohými československými matematiky; předmětem jejich zájmu byla zejména Jordan-Dedekindova řetězová podmínka, částečně uspořádané grupy, částečně uspořádané množiny, teorie svazů.

G. Grätzer a E. T. Schmidt přednesli tři přednášky: „O obecných podgrupách a obecných homomorfismech Abelových grup“ (14. května v Bratislavě), ve které podali řešení problému 85 prof. L. FUCHSE z teorie Abelových grup; „Kolokvium o teorii svazů v Oberwolfachu (NSR)“ (18. května v Košicích), kde podali referát o kolokviu; „Jordan-Dedekindova řetězová podmínka“ (21. května v Bratislavě), na níž byly uvažovány nekonečné analogie obyčejné podmínky.

Návštěva maďarských soudruhů měla význam pro rozšíření zahraničních styků našich matematiků zabývajících se algebrou.

Redakce

OBHAJOBY DISERTAČNÍCH PRACÍ DOKTORŮ A KANDIDÁTŮ VĚD

Při Matematickém ústavu ČSAV obhájil dne 25. března 1960 Ing. dr. IVO BABUŠKA disertační práci doktora fyzikálně-matematických věd na thema „Stabilita definičních oblastí vzhledem k základním úlohám teorie parciálních diferenciálních rovnic, zejména v souvislosti s teorií pružnosti“.

Disertační práce kandidáta fyzikálně-matematických věd obhájili: Na matematicko-fyzikální fakultě KU dne 22. února 1960 LADISLAV PROCHÁZKA práci „Některé strukturní otázky Abelových grup bez torse konečné hodnosti“ a při Matematickém ústavu ČSAV dne 25. března 1960 EMIL VITÁSEK práci „O kvasistacionárním řešení rovnice pro vedení tepla“.

Redakce

PŘEDNÁŠKY A DISKUSE POŘÁDANÉ JČMF A MATEMATICKÝM ÚSTAVEM ČSAV V PRAZE

4. 1. 1960: *Zdeněk Kopal* (Manchester), Numerické integrace diferenciálních rovnic.
4. 1. 1960: *Luboš Nový a Jaroslav Folta*, Naše matematika v letech 1790—1860.
11. 1. 1960: *Karel Rektorys*, O nelineárních diferenciálních rovnicích parabolického typu.
18. 1. 1960: Slavnostní zasedání k 100. výročí smrti Jánose Bolyaie. Hlavní referát *Karel Havlíček*.
20. 1. 1960: *Petr Mandl*, Jednostranně ohraničené difusní procesy.
  1. 2. 1960: *Zdeněk Horský*, Naše astronomie v letech 1790—1900.
  8. 2. 1960: *Anton Kotzig*, Některé nové výsledky v teorii orientovaných grafů.
15. 2. 1960: *Albína Dratvová*, Vědecký odkaz Arnošta Dittricha.
22. 2. 1960: Slavnostní schůze na paměť desátého výročí smrti profesora Karla Petra. Hlavní referát *Štefan Schwarz*.
  7. 3. 1960: *Václav Štěpánský*, Nová universální nomografická zobrazovací metoda.
14. 3. 1960: *Rudolf Výborný*, Princip maxima pro parciální diferenciální rovnici 2. řádu.
21. 3. 1960: *A. N. Kolmogorov* (Moskva), O limitních větách pro součty nezávislých scítanců.
  4. 4. 1960: *Irena Seidlerová*, Charakteristika období 1860—1900: Naše fyzika.
13. 4. 1960: *Věra Trnková*, Topologické prostory, v nichž uzávěr množiny nemusí být uzavřená množina.
13. 4. 1960: *Antonín Špaček*, Teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky ve Francii a v NSR.

2. 5. 1960: *Luboš Nový a Jaroslav Folta*, Naše matematika 1860—1900.
 10. 5. 1960: *Ludvík Janoš*: Vztah spektra dvou krajových problémů (pro strunu a nosník).
 11. 5. 1960: *Jaroslav Hájek*, Rozmístění bodů v rovině, optimální z hlediska výběrových šetření.
 16. 5. 1960: *Karel Čulík*, Absolutní hodnota matice.
 23. 5. 1960: Slavnostní schůze na počest osmdesátin akademika Bohumila Bydžovského.
 1. 6. 1960: *Vlastimil Dlab*, O jednom vztahu mezi vektorovými prostory a primárními Abelovými grupami s omezenými řády.
Jan Sedláček, Statistické modely životnosti a odhady jejich parametrů.
 6. 6. 1960: *Miroslav Novotný*, O kardinálních mocninách.

Redakce

ČINNOST POBOČKY JEDNOTY ČS. MATEMATIKŮ A FYSIKŮ V BRNĚ

1. V uplynulém období se konaly v rámci Brněnské pobočky Jednoty čs. matematiků a fysiků tyto přednášky:

5. 10. 1959: *Kozo Ishiguro* (Tokio), An Estimation of the Smith-Purcell Effect as the Light Source in the Infrared Region.
 22. 10. 1959: *M. Černoňorský*, Stockholmské rentgenografické konference 1959.
 12. 11. 1959: *J. Cejpek*, Nové vlastnosti symetrie elementárních částic.
 11. 2. 1960: *A. Švec* (Praha), Zobecnění tensorového počtu.
 18. 2. 1960: *V. Havěl*, O díle Jánose Bolyaie. — *R. Piska*, O životě Jánose Bolyaie (v rámci přednáškového večera pořádaného u příležitosti 100. výročí úmrtí J. Bolyaie; úvodní slovo prof. *J. Klapky*).
 20. 2. 1960: *O. Borůvka*, O životě a díle Matyáše Lercha (v rámci oslav 100. výročí narození M. Lercha).
 17. 3. 1960: *J. Brejcha*, O životě a činnosti prof. dr. Jiřího Klapky.
 4. 5. 1960: *V. Pták* (Praha), Některé kombinatorické výsledky a jejich aplikace.

2. V „Diskusích o nových pracích brněnských matematiků“ byly předneseny tyto referáty:

22. 2. 1960: *K. Koutský - M. Sekanina*, Modifikace topologií.
 29. 2. 1960: *M. Ráb*, O řešení rovnice $y'' = A(x)y$ v případě oscilatorického.
 7. 3. 1960: *V. Polák*, O jisté transformaci jednoduchých rovinných lomených čar.
 14. 3. 1960: *E. Barvínek*, O rozložení nulových bodů řešení lineární diferenciální rovnice $y'' = Q(t)y$ a jejich derivací.
 21. 3. 1960: *V. Kudláček*, O částečně uspořádaných okruzích.
 28. 3. 1960: *J. Hořejš*, Zobrazení definované konečnými automaty.
 4. 4. 1960: *F. Šik*, Rozšíření aditivních a isotonních funkcionalů na částečně uspořádaných grupách.
 11. 4. 1960: *V. Horák*, Oskulační komplexy kongruencí W .
 19. 4. 1960: *V. Novák*, O dimenzi lexikografického součtu částečně uspořádaných množin.
 25. 4. 1960: *L. Kosmák*, O Bernštejnových polynomech konvexních funkcí.
 2. 5. 1960: *M. Novotný*, O jednoznačnosti řešení rovnice $k^x = g$ mezi uspořádanými množinami.
 16. 5. 1960: *O. Borůvka*, Monografická učebnice „Základy teorie grupoidů a grup“ (obsah a metodické zpracování).

K. Svoboda, Brno

SEZNAM MATEMATICKÝCH PRACÍ VYŠLÝCH V ROCE 1959 V BRNĚ

1. Spisy vydávané přírodovědeckou fakultou university v Brně, řada A, č. 403:
K. Čulík: On Chromatic Decompositions and Chromatic Numbers of Graphs. — *V. Radochová*: Projektivní deformace korespondencí III. druhu.
2. Sborník Vojenské akademie Antonína Zápotockého, řada B (technická), sv. 7:
J. Čajka - M. Mikulík: Přímá metoda výpočtu prvků v náhradním zapojení lineární soustavy obvodů. — *S. Krohová-Šantavá*: Transformace integrálů systému dvou diferenciálních lineárních rovnic 1. řádu. — *V. Radochová*: Doplněk ke klasifikaci korespondencí II. druhu. — *J. Peňáz*: Příspěvek ke klasifikaci Koenigsova komplexu.
3. Sborník Vysokého učení technického v Brně:
V. Havel: Rozklad singulární kolineace. — *J. Vala*: O Cartanově parametru na přímkových plochách. — *J. Škrášek*: Kondenzační a kontrakční metoda vyčíslení determinantů řádu $n \geq 3$.

K. Svoboda, Brno

ZPRÁVA O PREDNÁŠKÁCH V JČMF V BRATISLAVĚ

V školskom roku 1959/60 konali sa v Bratislave v rámci JČMF tieto prednášky:

21. IX. 1959: *A. G. Kuroš*, Základy teórie kategórii.
14. X. 1959: *G. Szász*, Über die Translationen der Verbände.
28. X. 1959: *O. Borůvka*, Transformácie lin. dif. rovnic druhého rádu.
10. XI. 1959: *M. Greguš*, O diferenciálnej rovnici n -tého rádu.
  1. XII. 1959: *L. Bukovský*, Gödelova veta.
10. XII. 1959: *A. Kotzig*, O niektorých problémoch z teórie grafov.
23. II. 1960: *Š. Furka*, Všeobecné riešenie kvadratickej rovnice o jednej neznámej.
  9. III. 1960: *V. Svitek*, O niektorých zvláštnych transformáciach.
29. III. 1960: *M. Bázlik*, Teória homológie a kohomológie Eduarda Čecha.
  5. V. 1960: *M. Fiedler*, Ortocentrické sústavy v E_n .
  6. V. 1960: *V. Pták*, O niektorých kombinatorických výsledkoch a ich aplikáciach.
23. V. 1960: *O. Borůvka*, O tvorivej činnosti v matematike.
27. V. 1960: *J. Kuska*, Niektoré problémy vyučovania matematiky na strednej škole.

Ladislav Mišík, Bratislava

Časopis pro pěstování matematiky, roč. 85 (1960). — Vydává Československá akademie věd v Nakladatelství ČSAV, Vodičkova 40, Praha 2. — Redakce: Matematický ústav Československé akademie věd, Praha 2, Žitná 25, telefon 241193. — Vychází čtvrtletně. — Roční předplatné Kčs 48,— Rbl 24,—, US \$ 6,—, £ stg 2,2,10, cena jednotlivého sešitu Kčs 12,—. Administrace: Poštovní novinový úřad, Praha 3, Jindřišská 14. — Rozšiřuje Poštovní novinová služba. Objednávky přijímá každý poštovní novinový úřad nebo doručovatel. — Tiskne Knihitisk, n. p., závod 05 (Prometheus), Praha VIII, tř. Rudé armády 171. — Vyšlo v říjnu 1960 — A-14*01461